

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne (kustantajan versio). Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat saattavat poiketa alkuperäisestä julkaisusta.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Maljamäki, E. & Turpeenniemi, S. 2020. Marraskuu on lumen juhlaa. Lapin Kansa 15.9.2020, 30.

Marraskuu on lumen juhlaa

JUSSI LEINONEN / ARKISTO

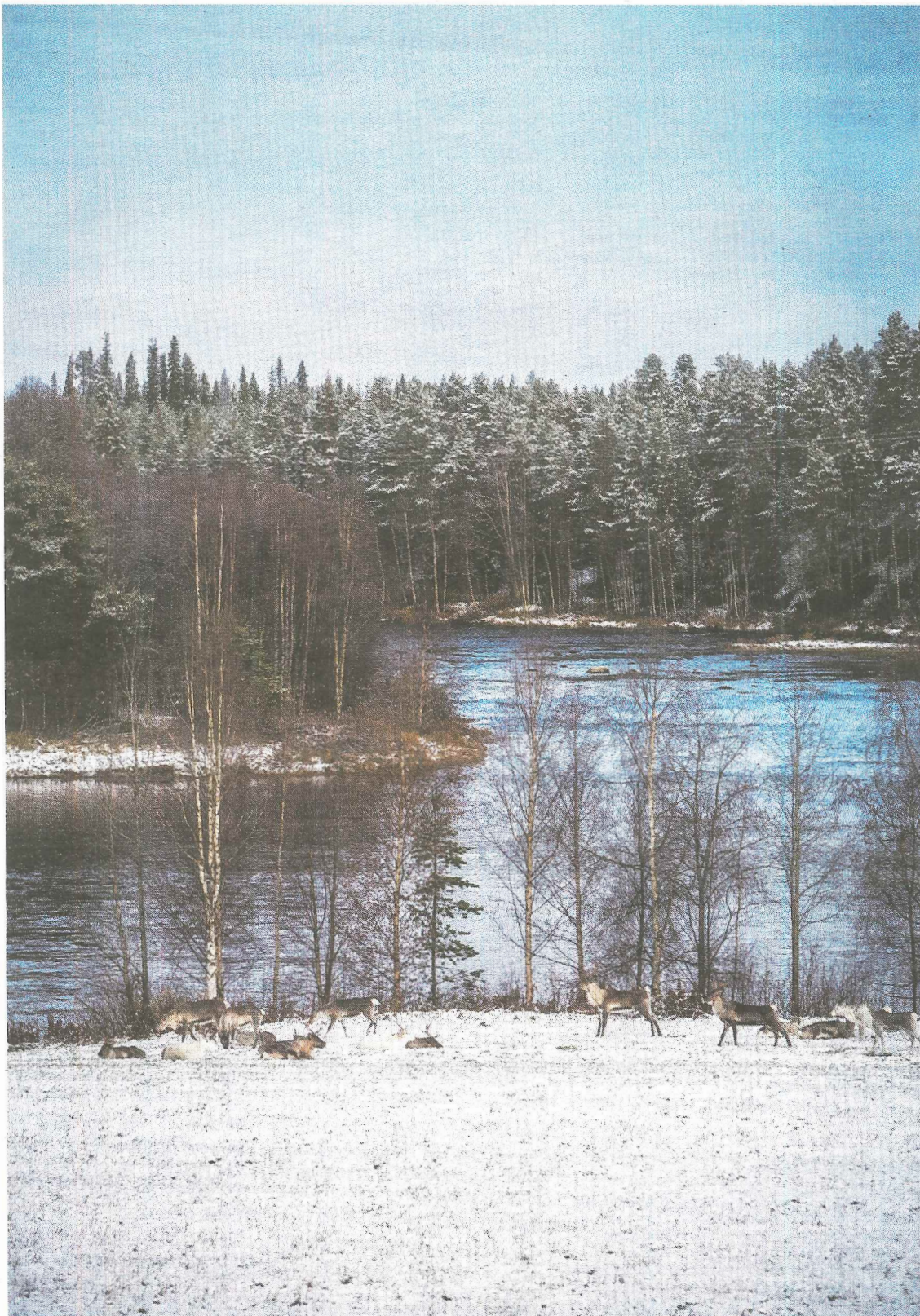
ALAKERTA

Kohta se on taas täällä, talvi. Ensin katoaa päivänvalo ja sitten lunta alkaa hiljaksen sadella. Meillä pohjoisessa Suomessa elämä rytmittyy edelleen voimakkaasti vuodenaikojen mukaan. Olemme tottuneet pitkään lumiseen jaksoon ja elämään sen ehdoilla. Syksyllä huumaannumme luonnon antimista, joita kerätään talven varalle. Sitten jäämme odottamaan, että lumivaippa sataa ja peittää maan. Talven tullen hiihdämme, laskettelemme, kelkkaillemme ja pulkkailemme. Välillä tehdään lumitöitä. Kevään koittaessa pohdimme, viitsiikö talvihaalaria laittaa varastoon asti. Kohdahan se on kuitenkin taas täällä, talvi.

Kun lumen kanssa on eletty riittävän pitkään rinnatus-ten, on opittu tulemaan toimeen sen kanssa. Teitä ja taloja suunniteltaessa mietitään, missä on lumelle paikka. Ajan kanssa on myös opittu, miten lumesta voi tehdä kannattavaa bisnestä. Esimerkiksi matkailu on onnistunut luomaan lumesta tuotteen. Ulkomailta asti tullaan ihastelemaan lumen muovaamia maisemia ja kokemaan lumen mahdollistamia elämyksiä.

ILMASTONMUUTOKSEN myötä Rovaniemen ja Lapin myyntivaltti, lumi, on kuitenkin uhattu. Ensi lumen ajankohta on entistä epävarmempi ja keväthankien kestoa on vaikea ennakoida. Ennuste on, että ilmastonmuutoksen myötä lumiraja siirtyy yhä pohjoisemmaksi. Lapille se tarkoittaa lumisia talvia jatkossakin. Haasteensa kuitenkin tuovat mahdollinen sateiden lisääntyminen ja kasvavat erot vuosien välillä. Infrastruktuurimme on rakennettu menneiden vuosikymmenien lumimäärille ja kylmille talville.

Talvielinkeinojen kannalta iso haaste on vaikea ennustettavuus ja vaihtelut vuosien välillä. Olemme tottuneet saamaan pysyvän lumen maahan marraskuun aikana. Trendi kuitenkin on, että poikkeukset tähän tulevat lisääntymään. Menneenä talvena jou-

LUMELLA on iso merkitys Lapille. Ensilumi satoi Meltauksessa 19. lokakuuta viime vuonna.

duttiin perumaan hiihtotapahtumia lumen puutteen vuoksi Oulun korkeudella asti. Helmikuussa.

Ilmastonmuutos ja sen torju-

minen vaativat toimia meiltä kaikilta. Energiatehokkuus ja hiilineutraalius ovat myös talvielinkeinojen piirissä kasvavaa kiinnostusta herättävä teema. Jokai-

nen toimija voi omilla toimillaan vaikuttaa, mutta yhteistyö tarjoaa järeämpiä keinoja. Yhteistyö, joka voi olla niin konkretiaa kuin tietotaidon jakamista. Se, mikä toi-

mii yhdessä tunturissa, voi toimia toisessakin.

Lapissa esimerkiksi tehdään ja säilötään lunta entistä energiatehokkaammin. Moni on huomannut Ounasvaaran laskettelurinteiden alueella valkean vuoren. Siinä makaa tulevan talven ensilumi. Menneen talven pakkasilla oli hyvä tehdä lunta, mahdollisimman energiatehokkaasti. Siellä se nyt odottaa säilössä, tehokkaasti eristävien peitteiden alla. Lumen säilömistä energiatehokkuutta eri näkökulmista tutkitaan mm. Rovaniemellä, Levillä, Rukalla ja naapurissa Ruotsissa. Lopputuloksena on mahdollisimman energiatehokasta lunta. Ja tulevaisuudessa toivottavasti vieläkin vähäpäästöisempää.

LUMI on alueemme tärkeimpiä vetovoimatekijöitä. Lappi ilman lunta on kuin, noh, karvaton poro. Ei sellainen täällä pärjäisi. Vaikka lumi on meille arkipäiväistä, osaamme onneksi nauttia siitä. Ensilumen sataessa maahan some täyttyy paikallisten lumikuvista. Tänä vuonna haluamme nostaa ensilumen ja talven tulon kunnolla esille. Marraskuu on Snowember, ensilumen teemakuukausi. Snowember pyrkii yhdistämään alueemme eri toimijoita ja tuomaan esille, mitä kaikkea ensilumi onkaan. Luvasa on mm. eri lajien talvikauden avajaisia, höntsähihtiä ja jalkapalloa. Uskallamme luvata, että Snowemberin aikana ensilumen latu saadaan avattua. Lumi sitä varten odottaa jo. Kutsumme niin paikalliset kuin matkailijat nauttimaan lumesta, liikkumaan lumella ja hulluttelemaan lumen kanssa. Poikkeuksellisen aikana pidämme hauskaa turvalisesti, noin suksen mitan päässä toisistamme.

Kirjoittajat työskentelevät Lappi ammattikorkeakoulussa vastuulliset palvelut -osaamisryhmässä. EAKR:n ja Lapin liiton rahoittamassa Energiatehokas arktinen lumi -hankkeessa Maljamäki ja Turpeenniemi tuottavat tietoa lumen ja sen käytön energiatehokkuudesta, kestävästä käytöstä ja vähähiilisydestä.

ELISA MALJAMÄKI
TaM, projektisuunnittelija
SINI TURPEENIEMI
KTM, lehtori